

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 i art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012r. poz. 1113) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r. poz. 594 z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

stwierdza nieważność

uchwały Nr L/269/2013 Rady Miejskiej w Okonku z dnia 29 października 2013 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych szkół, przedszkoli i form wychowania przedszkolnego zakładanych i prowadzonych przez inne podmioty niż jednostki samorządu terytorialnego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości wykorzystania tych dotacji w części dotyczącej: w § 7 ust. 3, ust. 6, 7 i 8 oraz w zał. nr 1 w pkt 12 wyrażenia: „zawierającego wykaz uczniów wraz z datą urodzenia oraz miejscem zamieszkania dziecka”, w zał. nr 2 pkt 5.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tutejszej Izbie w dniu 4 listopada 2013 r., Rada Miejska w Okonku, powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) ustaliła tryb udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych szkół, przedszkoli i form wychowania przedszkolnego zakładanych i prowadzonych przez inne podmioty niż jednostki samorządu terytorialnego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości wykorzystania tych dotacji.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267) zawiadomiła przedstawiciela Miasta i Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do ww. uchwały, wyznaczając jednocześnie termin jej rozpatrywania na dzień 18 listopada 2013 roku.

Rozpoznając sprawę przedmiotowej uchwały Kolegium Izby w Poznaniu ustaliło i zważyło co następuje.

W § 7 przedmiotowej uchwały postanowiono, że:

- „3. Kontrolowany, na życzenie kontrolującego, przedkłada wskazaną dokumentację do kontroli, udostępnia kserokopie fragmentów tej dokumentacji i umożliwia kontrolującemu wstęp odpowiednio do pomieszczeń szkoły, przedszkola lub formy wychowania przedszkolnego.”;
- „6. Protokół podpisuje kontrolujący i kontrolowany, w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.”;
- „7. Kontrolującemu przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli. Zastrzeżenia należy zgłosić kontrolującemu na piśmie, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.”;
- „8. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 7, kontrolujący jest zobowiązany dokonać ich analizy i w miarę potrzeby, podjąć dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń, zmienić lub uzupełnić protokół kontroli.”.

W myśl art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w ust. 1a i 2a-3b, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawę obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji.

Uregulowania dotyczące czynności dokonywanych przez kontrolującego i kontrolowanego związanych z podpisywaniem protokołu, ze zgłaszaniem zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz dalszego postępowania związanego z zastrzeżeniami, nie mieszczą się w pojęciach: „tryb” i „zakres” kontroli. Tym samym nie ma podstaw prawnych do stanowienia przez Radę o wymogach „technicznych” czy też formalnych, które powinny być spełnione w procesie kontroli, po przeprowadzeniu czynności kontrolnych. Właściwym organem do określenia spraw związanych z kontrolą wykorzystania udzielonych dotacji jest organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, który określa plany kontroli, udziela upoważnienia do kontroli właściwym osobom oraz bada dokumentację dotyczącą rozliczenia dotacji.

Postanowienia uchwały Rady o nałożeniu obowiązków związanych z procesem kontroli na kontrolowanego, czyli na jednostkę niebędącą jednostką organizacyjną Gminy, nie mają oparcia w obowiązującym prawie i wykraczają poza delegację przepisów art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, które nakładają na organ stanowiący obowiązek określenia trybu i zakresu kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji. Tryb kontroli jest to ustalenie procedury przeprowadzania kontroli, reguł postępowania. Znaczenie zakresu kontroli to wskazanie jej granic, rozmiaru, wskazanie elementów poddanych kontroli.

Kolegium Izby stwierdziło nieważność postanowień § 7 ust. 3, 6, 7, 8 uznając te regulacje za wykraczające poza upoważnienie ustawowe. Przedmiot tych regulacji nie należy do materii, która winna być unormowana aktem prawa miejscowego.

W pkt 12 załącznika nr 1 do przedmiotowej uchwały, dotyczącym wzoru wniosku o udzielenie dotacji Rada ustaliła obowiązek składania comiesięcznego sprawozdania przez prowadzącego szkołę, przedszkole lub inną formę wychowania przedszkolnego „zawierającego wykaz uczniów wraz z datą urodzenia oraz miejscem zamieszkania dziecka”.

W pkt 5 załącznika nr 2 do uchwały, dotyczącym Informacji o rzeczywistej liczbie uczniów uczęszczających do szkoły, przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, zobowiązano do załączania do Informacji „imiennej listy uczniów zawierającej datę urodzenia oraz miejsce zamieszkania”.

Przepis art. 90 ust. 3e ustawy o systemie oświaty stanowi, że organy jednostek samorządu terytorialnego mogą kontrolować prawidłowość wykorzystania dotacji przyznanych szkołom i placówkom z budżetów tych jednostek. W myśl przepisu art. 90 ust. 3g przywołanej ustawy organy, o których mowa w ust. 3e w związku z przeprowadzeniem kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji przez szkoły i placówki mogą przetwarzać dane osobowe uczniów tych szkół i placówek. Zatem ustawowo dopuszczona możliwość gromadzenia i przetwarzania danych osobowych uczniów szkół i placówek dotyczy jedynie sytuacji związanych z przeprowadzeniem kontroli prawidłowości i wykorzystywania dotacji przez szkoły i placówki. Zamieszczenie takich danych w informacji będącej podstawą otrzymanych dotacji nie mieści się w ramach procesu prowadzenia kontroli. Stąd przetwarzanie danych osobowych poza prowadzoną kontrolą nie znajduje upoważnienia ustawowego w przepisach art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, jak również w przepisach innych ustaw. Stanowisko takie znajduje również potwierdzenie w wyroku WSA w Gdańsku o sygn. I SA/Gd 245/12 z dnia 15 maja 2012 r.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu
Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.